

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/12/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121202211
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8121202211.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Martina Barana a JUDr. Mareka Kohúta v spore žalobcu: MY.PET, s.r.o., Kamenica nad Cirochou, Gaštanová 793, IČO: 36 516 741, zastúpený JUDr. Ladislavom Scholczom, advokátom so sídlom v Košiciach, Krmanova 16, proti žalovanému: Mesto Prešov, Prešov, Hlavná 89, zastúpený JUDr. Martinom Staroňom, advokátom so sídlom v Prešove, Hlavná 89, o zaplatenie 83.010,75 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 24C 15/2021 - 74 zo dňa 13.10.2021, jednohlasne takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:
„I. Žaloba žalobcu sa zamieťa.
II. Priznáva žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“
2. Rozhodnutie právne odôvodnil podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR, § 100 ods. 1, § 101, § 123, § 451 ods. 1 a 2, § 456 Občianskeho zákonníka, § 43a ods. 1 a 3 písm. p) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebného poriadku (stavebný zákon), čl. I, § 1 ods. 1 a 2, § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky, § 255 ods. 1, § 257, § 262 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).
3. V odôvodnení konštatoval, že žalobca sa domáhal voči žalovanému zaplatenia 83.010,75 eur s príslušenstvom titulom bezdôvodného obohatenia za obdobie od 04.01.2019 do 19.03.2021. Súd prvej inštancie mal za nesporné, že žalobca je od roku 2014 vlastníkom pozemkov, ktoré sa nachádzajú v priestoroch M. K. v P.. Sporné bolo, či predmetné pozemky žalovaný užíva neoprávnené a či sa na úkor žalovaného bezdôvodne obohacuje. M. záhrada podľa súdu prvej inštancie predstavuje plochu verejnej a súkromnej zelene, v zmysle ustanovení Stavebného zákona je oddychovým parkom, teda inžinierskou stavbou a žalovanému vzniklo zákonné vecné bremeno vo verejnom záujme k pozemku pod stavbou dňom účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.07.2009. Obsahom tohto práva zodpovedajúceho vecnému bremenu je držba a užívanie pozemku pod stavbou. S ohľadom na uvedené, súd prvej inštancie ustálil, že u žalovaného sa nejedná o bezdôvodné obohatenie, nakoľko žalovaný, resp. jeho obyvatelia ako verejnosť užívajú parcely KN C č. XXXX/X a XXXX/X v súlade s právnym poriadkom a na základe právneho dôvodu, ktorým je zákonné vecné bremeno. Žalobca by mal eventuálne nárok na jednorazovú náhradu, pričom nárok na túto náhradu vznikol dňom vzniku zákonného vecného bremena dňa 01.07.2009. Vzhľadom na to, že jednorazová náhrada za zriadenie vecného bremena je majetkovým právom, ktoré sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej lehote odo dňa 01.07.2009 a žalovaný vzniesol námietku premlčania, takýto prípadný nárok žalobcu bol posúdený ako

premlčaný. Súd prvej inštancie teda považoval za preukázané, že žalovaný nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu užíva zákonným spôsobom, na úkor žalobcu sa bezdôvodne neobohacuje, preto žalobu žalobcu zamietol. Výrok o trovách konania odôvodnil tak, že žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100%, nakoľko mal v konaní plný úspech.

4. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Namietal, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Závery súdu prvej inštancie podľa žalobcu vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko v predmetnej veci žalovanému nevzniklo k predmetným pozemkom zákonné vecné bremeno v zmysle zákona č. 66/2009 Z.z. S ohľadom na dôvodovú správu k zákonu č. 66/2009 Z. z. ako aj odbornú literatúru má žalobca za to, že bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že ustanovenia zákona č. 66/2009 Z. z. sa vzťahujú výlučne len na nehnuteľnosti (stavby), ku ktorým patrilo ku dňu 24. 11. 1990 právo hospodárenia národným výborom. V danom prípade bola stavba - park M. záhrada zriadená na Rokovaní Mestského zastupiteľstva Mesta P., na XLIV. riadnom zasadnutí dňa 25.11.2013, na ktorom bolo prijaté Uznesenie č. 468/2013, ktorým sa schválili zmeny a doplnky 2013 Územného plánu mesta Prešov, pričom sa rozhodlo o zriadení Parku kalvária Prešov ako verejnoprospešnej stavby na predmetných pozemkoch. V danom prípade je podľa žalobcu vylúčená aplikácia zákona č. 66/2009 Z. z., nakoľko predmetná stavba - park M. záhrada, vznikla dňom 25.11.2013, a z tejto skutočnosti vyplýva, že žalovaný Mesto P. nemá a ani nemôže mať zákonné vecné bremeno v zmysle zákona č. 66/2009 Z. z. k stavbe - park M. záhrada, a teda sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohacuje. Z tohto dôvodu musí byť nárok žalobcu posudzovaný podľa všeobecných ustanovení o bezdôvodnom obohatení, t.j. ust. § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka, t.j. tak ako to navrhuje žalobca v žalobe. Z obsahu odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie nie je zrejmé, či súd vedel o týchto a aj nasledujúcich skutočnostiach, uvedených v odvolaní, a či ich pri rozhodovaní bral do úvahy. Žalobca ďalej namieta, že rozsudok súdu prvej inštancie je v tomto smere, pre porušenie práva žalobcu na riadne odôvodnenie rozhodnutia a pre nedostatok dôvodov, nepreskúmateľný, čím došlo k naplneniu odvolacieho dôvodu uvedeného v § 365 ods.1 písm. a) CSP. Žalobca v odvolaní poukázal aj na ďalšie skutočnosti. Ako vyplýva z vyjadrenia žalovaného zo dňa 19. 03.2008 - stanovisko k funkčnému využitiu predmetných pozemkov, žalovaný písomne potvrdil, že ku dňu spracovania tohto vyjadrenia sú obidva vyššie uvedené pozemky v zmysle územného plánu mesta Prešov navrhované ako obytná plochy rodinných domov. Žalovaný na základe Uznesenia mestského zastupiteľstva mesta Prešov č. 370/2013, zo dňa 06. 05. 2013, schválil Všeobecne záväzné nariadenie mesta Prešov č. 5/2013, ktorým sa vyhlásila záväzná časť Územného plánu mesta Prešov v znení zmien a doplnkov 2012. Týmto rozhodnutím boli schválené zmeny a doplnky územného plánu mesta Prešov s tým, že uvedené zmeny a doplnky sa nedotkli vyššie uvedených pozemkov a ich funkčného využitia, pričom tieto v zmysle územného plánu naďalej ostali plochou pre výstavbu rodinných domov. V rámci spracovania zmien a doplnení územného plánu 2012 bol ako neopodstatnený vyhodnotený podnet Ing. Z. a spol. na zmenu územného plánu v časti vyššie uvedených pozemkov a návrh na ich zaradenie ako plochy urbanistickej zelene, nebol v konečnom odsúhlasenom znení zmien územného plánu 2012, schválený. Dňa 06. 05. 2013 mestské zastupiteľstvo uznesením č. 369/2013 požiadalo prednostku mestského úradu mesta Prešov, zabezpečiť obstaranie zmien a doplnkov 2013 územného plánu mesta P., týkajúcich sa len zmeny funkčného využitia pozemkov č. XXXX/X a XXXX/X, k. ú. P. na funkciu verejnej a urbanistickej zelene. Žalovaný následne pripravil návrh zmien a doplnkov 2013 Územného plánu mesta P., v zmysle ktorého navrhol, aby vyššie uvedené pozemky boli územným plánom určené na stavbu environmentálnej stavby - parková plocha V. ul., pričom sa navrhol zmeniť čl. 5 záväznej časti územného plánu mesta Prešov v znení zmien a doplnkov 2012 a doplniť o položku č. 13, označenú ako vyššie špecifikovaná environmentálna stavba. Vyššie uvedený návrh zmeny bol predložený na rokovanie mestského zastupiteľstva, napriek pripomienkam vtedajších vlastníkov zo dňa 11. 07. 2013. Mestské zastupiteľstvo mesta Prešov na svojom XLIV. riadnom zasadnutí dňa 25. 11. 2013 prijalo Uznesenie č. 468/2013, ktorým schválilo zmeny a doplnky 2013 Územného plánu mesta Prešov, pričom rozhodlo o zriadení Parku kalvária Prešov ako verejnoprospešnej stavby na vyššie uvedených pozemkoch právnych predchodcov žalobcu. Tieto zmeny bolo následne schválené Všeobecne záväzným nariadením mesta Prešov č. 11/2013. Podľa územno-plánovacej informácie z 10. 02. 2014 poskytnutej žalobcovi žalovaným, v súčasnosti sú vyššie uvedené pozemky zaradené ako plochy urbanistickej zelene RL G2, ktorých hlavná funkcia je - parky. Uvedené pozemky sa

podľa novoschváleného územného plánu nachádzajú na ploche verejnoprospešnej stavby č. VPS 13 - Park Kalvária. Verejnoprospešnými stavbami sú v zmysle zákona č. 262/1992 Zb. stavby určené na verejnoprospešné služby a pre verejné technické vybavenie územia. Tieto skutočnosti boli súdu prvej inštancie buď známe, čo sa z obsahu odôvodnenia nedá zistiť, aj keď súd v bode 8. odôvodnenia tvrdí, že je všeobecne známou skutočnosťou, aký je právny stav M. záhrady, ale potom žalobcovi nie je zrejmé, prečo svoj rozsudok odôvodňuje údajnou existenciou vecného bremena v zmysle zákona č. 66/2009 Z. z., čím došlo k naplneniu odvolacieho dôvodu uvedeného v § 365 ods.1 písm. f) CSP, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Z uvedených skutočností je pritom zrejmé, že zákon č. 66/2009 Z. z. sa vzťahuje na hnutelné a nehnuteľné veci, ktoré boli v práve hospodárenia národných výborov alebo nimi zriadených organizácií, ku ktorým prešla zakladateľská a zriaďovateľská funkcia na obec, podľa zákona č. 518/1990 Zb. o prechode zakladateľskej alebo zriaďovateľskej funkcie národných výborov na obce, ústredné orgány štátnej správy a orgány miestnej štátnej správy, a preto sa zákon č. 66/2009 Z.z., na existujúci skutkový a právny stav nedá použiť, čím došlo k naplneniu odvolacieho dôvodu uvedeného v § 365 ods.1 písm. h) CSP, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Tieto skutočnosti, ak súdu prvej inštancie známe neboli, čo opäť z obsahu odôvodnenia nie je zistiteľné, bolo možné objasniť na základe vykonania dôkazov, napríklad aj obsahu spisu Okresného súdu Prešov sp. zn. 19C 4/2015 a výsluchu konateľa žalobcu. Súd prvej inštancie odmietol vykonať navrhované dôkazy, výsluch konateľa žalobcu a oboznámenie sa s obsahom spisu Okresného súdu Prešov sp. zn. 19C 4/2015, čím došlo k naplneniu odvolacieho dôvodu uvedeného v § 365 ods. 1 písm. e) CSP, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Na potvrdenie dôvodnosti základu svojho nároku žalobca označuje rozsudok Krajského súdu Košice, sp. zn.: 2Co/249/2019 zo dňa 24.09.2020, ktorý je v súlade so súčasnou judikatúrou a v ktorom odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie a v obsahovo totožnej právnej veci priznal žalobcovi nárok na zaplatenie bezdôvodného obohatenia za užívanie pozemkov pod verejnoprospešnou stavbou - parkom - Borovicový haj, a to na úkor Mesta Košíc. Žalobca ďalej namietal, že vo svojej replike zo dňa 01.06.2021 na poslednej 3. strane v zmysle ust. § 151 ods. 1) CSP poprel najpodstatnejšie skutkové tvrdenie žalovaného, a to, že predmetná vec sa má riadiť ustanoveniami zákona č. 66/2009 Z.z. Poukázal na skutočnosť, že súd prvej inštancie na jedinom pojednávaní vo veci, ktoré sa uskutočnilo dňa 13.10.2021, zamietol všetky návrhy sporových strán na doplnenie dokazovania, ktoré sporové strany navrhli už vo svojich písomných podaniach k predmetnej veci, a to predovšetkým: výsluch konateľa žalobcu a oboznámenie sa a pripojenie celého súdneho spisu Okresného súdu Prešov, sp. zn.: 19C/4/2015. Súd prvej inštancie nemal náležite zistené, či ku dňu 24.11.1990 bola tzv. M. záhrada parkom, a teda či tzv. M. záhrada mala k 24.12.1990 taký právny status, aby sa na túto záhradu mohol aplikovať zákon č. 66/2009 Z.z., nakoľko to z odôvodnenia rozsudku vôbec nevyplýva a súčasne túto skutočnosť ničím nepreukázal ani žalovaný, ktorého zaťažuje v tomto smere dôkazné bremeno, keďže tvrdí, že predmetná vec sa má posudzovať podľa zákon č. 66/2009 Z.z. V predmetnej veci je podľa žalobcu právne irelevantná tá skutočnosť, ktorá by potvrdila, že park tzv. M. záhrada, v rozsahu dotknutých pozemkov mala k 24.11.1990 taký právny status, že by sa predmetná vec mohla posudzovať podľa zákon č. 66/2009 Z.z. (vo vzťahu k vzniku zákonného vecného bremena v prospech žalovaného), nakoľko v roku 2008 bol zmenený Územný plán Mesta Prešov a obidva pozemky žalobcu boli definované ako stavebné pozemky s možnosťou individuálnej bytovej výstavby (t.j. výstavby rodinných domov), pričom táto skutočnosť má, za predpokladu, že by v minulosti bol takýto park vôbec zriadený, za následok, že na obidvoch pozemkoch žalobcu musel v tom čase, prestal existovať park tzv. M. záhrada. Následne v roku 2013 po zmene Územného plánu bola na obidvoch pozemkoch zriadená environmentálna stavba - park, a z tohto dôvodu je vylúčená aplikácia zákona č. 66/2009 Z.z. v predmetnej veci. Ďalej žaloba namietala, že súd prvej inštancie nemal zistené, aká je presná výmera parku tzv. M. záhrada, na akých súčasných parcelách evidovaných v katastri nehnuteľnosti sa nachádza park tzv. M. záhrada a predovšetkým to, že či sa park tzv. M. záhrada nachádza na parcelách C KN XXXX/X a C KN XXXX/X vo vlastníctve žalobcu, pričom na základe svojho vlastníckeho práva k týmto nehnuteľnostiam, si žalobca uplatňuje nárok v prejednávanej veci. Podľa žalobcu žalovaný neunesol dôkazné bremeno svojich tvrdení, a preto súd prvej inštancie rozhodol predčasne a predovšetkým nesprávne, a preto je aj z týchto dôvodov rozhodnutie súdu prvej inštancie arbitrálne a ústavno-právne nekonformné a v absolútnom rozpore so základnými zásadami civilného sporového konania podľa CSP. Žalobca poukázal na ustanovenia CSP, ktoré umožňujú odvolaciemu súdu vykonať dokazovanie v rámci odvolacieho konania a odvolací súd bude môcť sám meritórne rozhodnúť po vykonanom dokazovaní. Z týchto dôvodov žalobca uviedol skutočnosti, ku ktorými by sa dopracoval aj súd prvej inštancie, keby nebol odmietol navrhované doplnenia dokazovania sporovými stranami a predovšetkým keby si súd prvej inštancie pripojil súdny spis Okresného súdu Prešov, sp.

zn.: 19C/4/2015 v ktorom sú uvedené a vydokladované nižšie uvedené skutočnosti. Navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a žalobe vyhovieť v celom rozsahu a priznať mu trovy celého konania voči žalovanému v celom rozsahu, eventuálne napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu vyjadril. Napadnutý rozsudok považuje za vecne správny a argumentáciu uvedenú v odvolaní žalobcu za účelovú a tendenčnú. Žalobca podľa neho mylne interpretuje zákon č. 66/2009 Z. z. ako aj zákon č. 138/1991 Z. z. Za nesprávnu považuje právnu argumentáciu žalobcu, že ustanovenia zákona č. 66/2009 Z. z. sa vzťahujú výlučne len na nehnuteľnosti, ku ktorým patrilo ku dňu 24.11.1990 právo hospodárenia národným výborom. Poukázal na informácie z verejne dostupnej internetovej stránky <http://patmos.sk/kolmanova-zahrada/> ako aj na ustanovenie § 43a ods. 3 písm. p) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (Stavebný zákon), podľa ktorého inžinierke stavby sú zábavné a oddychové parky, zoologické a botanické záhrady, pričom tento zákon existoval od roku 1976 a obsahoval právnu úpravu parku ako inžinierskej stavby. Z uvedeného je zrejmé, že v tzv. M. záhrade vznikol park, ktorý existoval až do roku 1960 ako súčasť Evanjelického kolegiálneho gymnázia a od roku 1960 ako súčasť štátneho pozemku. Pojem park nemožno zužovať na pojem Park M., o ktorom rozhodovalo mestské zastupiteľstvo na svojom zasadnutí dňa 25.11.2013, ako to tvrdí a zužuje žalobca v podanom odvolaní. Ide o účelové tvrdenie a nesprávny výklad žalobcu. Aplikácia zákona č. 66/2009 Z. z. aj pri tvrdeniach žalobcu je možná a správna, nakoľko pokiaľ išlo od roku 1960 o štátne pozemky, ktoré následne prešli do vlastníctva obce podľa zákona č. 138/1991 Zb. a následne ich získali reštituenti p. R. a p. M., od ktorých tieto pozemky odkúpili JUDr. P. s manželkou a spol., ktorí ich následne previedli na spoločnosť MY.PET s. r. o., t. j. žalobcu. M. záhrada bola chráneným územím - volala sa "Chránený areál B. hora". Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z. z. tento zákon sa primerane vzťahuje aj na usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom, na ktorých je umiestnený cintorín, okrem pozemkov vo vlastníctve cirkví, športový areál alebo verejná zeleň, ak tento cintorín, športový areál alebo verejná zeleň prešli do vlastníctva obce podľa osobitného predpisu. K ďalším skutočnostiam, na ktoré poukázal žalobca vo svojom odvolaní (str. 5 a 6) žalovaný uviedol, že sa jedná o novoty v odvolacom konaní a že žalobca na ne vôbec nepoukázal v konaní pred súdom prvej inštancie, a teda sú v odvolacom konaní neprípustné. K námietkam žalobcu, že súd prvej inštancie odmietol vykonať dokazovanie pripojením spisu OS Prešov sp. zn. 19C/4/2015 a výsluchom konateľa žalobcu žalovaný uviedol, že pokiaľ mal súd prvej inštancie za preukázanú nedôvodnosť žaloby bez vykonania týchto dôkazov, je výlučne právom súdu vec skutkovo a právne posúdiť a rozhodnúť na prvom pojednávaní. V tomto prípade súd prvej inštancie nenaplnil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP, nakoľko vykonanie žalobcom navrhovaných dôkazov nebolo potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Ako vyplynulo zo žaloby a LV č. XXXXX, k. ú. P., žalobca sa stal vlastníkom predmetných pozemkov až v roku 2014 a preto odvolacia námietka žalobcu, že nebol vypočutý konateľ žalobcu ku skutočnostiam ohľadne verejnoprospešnej stavby - Park Kalvária z roku 2013 je právne irelevantná. Rovnako spis OS P. sp. zn. 19C/4/2015, ktorý sa v súčasnosti nachádza na NS SR z dôvodu podaného dovolania žalobcami v uvedenej veci, nebolo potrebné pripojiť na zistenie skutočností rozhodujúcich pre meritórne rozhodnutie. V roku 2007 Mesto Prešov oznámilo verejnosti na úradnej tabuli začiatok procesu zmien a doplnkov územného plánu, a to dňa 16.02.2007. Verejnosť mohla podávať návrhy na zmeny v územnom pláne. Vlastníci dvoch parciel (reštituenti p. C. R. a p. K. M.) požiadali Mesto Prešov o zmenu územného plánu tak, aby sa pozemky stali stavebnými parcelami. Mesto Prešov oznámilo na úradnej tabuli tzv. prerokovanie zmeny územného plánu. Samotné prerokovanie za účasti verejnosti sa udialo 22.08.2007. Občania vzniesli pripomienku aj k navrhovaným zmenám v M. záhrade. P. V. vzniesol pripomienku, ktorá je zachytená v oficiálnom dokumente takto: „...Navrhujeme Kolmanovú záhradu a príľahlé územie prednostne realizovať v rámci plánovanej obnovy starých mestských parkov v P. podľa uvedenej urbanistickej štúdie. Štúdia naväzuje na areál Kalváriu a je dobre spracovaná. Pri ďalšom pokračovaní vychádzať zo štúdie a nepovoliť v areáli zástavbu rodinných domov, aby sa neoklieštila plocha areálu.“ Mesto Prešov túto pripomienku oficiálne vyhodnotilo takto: „Pripomienka akceptovaná, M. záhrada a príľahlé plochy sú ponechané vo funkčnej ploche urbanistickej zelene.“ V tento deň poslanci schválili zmeny územného plánu, označované odvtedy letopočtom "2007". V schvaľovanom dokumente, v jeho textovej časti, ktorú dostali vtedajší poslanci ako podklad na rozhodnutie, sa ku zmene pozemkov v M. záhrade píše: „Lokalita č. 35 - areál zelene naväzujúci zo západnej strany na Kolmanovú záhradu na M. ulici v katastrálnom území P., legislatívna zmena - zrušenie chráneného areálu B. hora. Pôvodná funkcia plochy verejnej a súkromnej zelene, urbanistická zeleň ostáva nezmenená.“ V takomto znení schválili poslanci zmeny uznesením č. 131/2008. Uznesenie následne podpísal vtedy úradujúci primátor P. B.. Ani nie dvanásť dní po schválení zmeny územného plánu, keď nariadenie o

zmene územného plánu ešte nebolo právoplatné, p. P. s manželkou a p. L. odkúpili od reštituentov pozemky. Mestský úrad v P. vydal p. P. stanovisko, že "po prehodnotení" sú jeho čerstvo nadobudnuté parcely v územnom pláne "navrhované ako obytná plocha rodinných domov". Toto stanovisko podpísal v tom čase hlavný architekt mesta p. Ing. arch. X. G.. Mesto Prešov poukázalo na to, že samotné všeobecne záväzné nariadenie, ktorým sa územný plán vyhlásil, bolo vyvesené na úradnú tabuľu až deň potom, ako p. P. dostal kladné stanovisko od Mesta Prešov z 19.03.2008, ktoré sa na toto nariadenie č. 168/2008 odvoláva. Pritom v tom čase ešte nariadenie podľa zákona nebolo účinné, teda nemalo žiadnu právnu silu a nebolo možné sa na neho odvolávať. Účinnosť nadobudlo až 04.04.2008, teda viac ako dva týždne po tom, ako p. P. obdržal stanovisko podpísané hlavným architektom Mesta Prešov, že podľa nariadenia, ktoré v tom čase nebolo účinné, vlastní stavebné parcely a výstavba rodinných domov na nich je možná. Zákon o obecnom zriadení pritom jasne v § 6 ods. 8 zákona č. 369/1990 Zb. upravuje nasledovne: „Nariadenie sa musí vyhlásiť. Vyhlásenie sa vykoná vyvesením nariadenia na úradnej tabuli v obci najmenej na 15 dní; účinnosť nadobúda pätnástym dňom od vyvesenia, ak v ňom nie je ustanovený neskorší začiatok účinnosti.“. Niektorí poslanci z inkriminovaného volebného obdobia sa cítia oklamaní, nakoľko nie sú si totiž vedomí, že hlasovali za zmenu parciel pri M. záhrade zo zelene na stavebné pozemky. V dokumentácii, o ktorej hlasovali a ktorej originály majú doma odložené, sa totiž podľa ich názoru zmena parciel na stavebné parcely nespomína. Práve naopak, text vyzerá tak, ako by sa v M. záhrade nič nemenilo a zeleň ostala zachovaná. V originálnych materiáloch, ktoré dostali poslanci do poslaneckých schránok a na základe ktorých rozhodovali, nielenže nie je zmienka o zmene na stavebné parcely, ale materiál utvrdil poslancov v tom, že v M. záhrade a na príľahlych pozemkoch ku zmene z funkcie zelene na stavebné parcely nedochádza. Rovnako poslanci zistili, že bol nesúlad medzi textovou a grafickou časťou návrhu územného plánu a napokon schváleného územného plánu. Na základe záverov príslušnej komisie a za účelom nápravy tejto krivdy prijalo mestské zastupiteľstvo v P. v roku 2013 dve uznesenia č. 369/2013 a 370/2013, v ktorých mestské zastupiteľstvo žiada vypracovanie zmeny územného plánu tak, aby sa jednoznačne zmenila a určila funkcia sporných pozemkov na pôvodnú funkciu verejnej a urbanistickej zelene. Formou uznesenia tiež zastupiteľstvo požiadalo primátora JUDr. P. B., aby podal ako jediný oprávnený, čiže štatutár mesta, návrh na vydanie stavebnej uzávery na sporné pozemky v M. záhrade a to až do rozhodnutia o zmene územného plánu. Mesto Prešov začalo pripravovať zmenu územného plánu tak, aby sa údajné stavebné pozemky v M. záhrade vrátili v územnom pláne jednoznačne späť do funkcie zelene. Dňa 20.8.2013 sa začalo konanie o stavebnej uzávere. O zmene využitia plochy v M. záhrade v územnom pláne Mesta Prešov na pôvodnú funkciu verejnej a urbanistickej zelene napokon rozhodlo mestské zastupiteľstvo v P. na svojom zasadnutí dňa 25.11.2013. S poukazom na uvedené nie je pravdivé tvrdenie žalobcu, že park M. záhrada neexistoval v roku 1990, že bol zriadený až v roku 2013 ako Park Kalvária. Žalovaný poukazuje na to, že park M. záhrada existoval od nepamäti, od roku 1820 ako záhrada a minimálne od roku 1960 ako park mestskej zelene. Skutočnosť, že v roku 2007 došlo k zmene územného plánu, o ktorej doteraz poslanci tvrdia, že došlo k omylu a nesúladu medzi textovou a grafickou časťou územného plánu, a následne táto zmena bola napravená v roku 2013, neznamená, že park M. záhrada neexistoval, resp. že neexistoval k roku 1990. Vzhľadom na uvedené má žalovaný za to, že súd prvej inštancie správne posúdil právny status parku tzv. M. záhrady v zmysle zákona č. 287/1994 z. z. o ochrane prírody a krajiny, nakoľko park bol zriadený už v roku 1960 a v roku 1995 mu bola priznaná ochrana podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, na čo reflektoval následne Okresný úrad životného prostredia priznaním postavenia Chráneného areálu Holá hora. Žalovaný má za to, že súd prvej inštancie sa dostatočne vysporiadal so skutkovými tvrdeniami procesných strán, pričom k právnomu posúdeniu veci nepotreboval poznať presné výmery pozemkov, ani vznik parku, nakoľko je zrejmé zo všeobecne dostupných informácií, že park v M. záhrade existuje minimálne od roku 1960. Tiež zdôraznil, že je potrebné rozlišovať medzi parkom M. záhrada a tzv. Parkom M., čo žalobca evidentne nerozlišuje, pričom park M. záhrada alebo park v M. záhrade existoval minimálne od roku 1960. S poukazom na uvedené nie je pravdivé a právne správne tvrdenie žalobcu, že park tzv. M. záhrada bol zriadený až rozhodnutím mestského zastupiteľstva v P. zo dňa 25.11.2013 a preto na neho nemožno aplikovať zákon č. 66/2009 Z. z. o vzniku zákonného vecného bremena, keďže práve naopak boli splnené podmienky podľa zákona č. 66/2009 Z. z. na vznik zákonného vecného bremena, ktoré v tomto prípade vzniklo zo zákona dňom účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.07.2009. S poukazom na uvedené dňom 01.07.2009 (dňom účinnosti citovaného zákona) vzniklo zo zákona v prospech žalovaného ako vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu, a to vo verejnom záujme k pozemku pod stavbou. Obsahom tohto práva zodpovedajúceho vecnému bremenu je držba a užívanie pozemku pod stavbou. Je zrejmé, že tu nejde o bezdôvodné obohatenie, nakoľko žalovaný, resp. jeho obyvatelia (verejnosť) užívajú parcely KN C č. XXXX/X a XXXX/X, k. ú. P., v súlade s právnym poriadkom a na základe

právneho dôvodu (právneho titulu), ktorým je zákonné vecné bremeno podľa zákona č. 66/2009 Z. z., pričom je potrebné zdôrazniť, že pozemkové úpravy neboli do dnešného dňa skončené. S poukazom na uvedené žalobca nemôže žalovať o vydanie bezdôvodného obohatenia, nakoľko zo zákona č. 66/2009 Z. z. vzniklo zákonné vecné bremeno a teda existuje právny dôvod na užívanie stavby. Žalobca môže žalovať len o jednorazovú finančnú náhradu za zriadenie zákonného vecného bremena. Pokiaľ ide o finančnú náhradu za zriadenie vecného bremena, na ktorú by mal žalobca eventuálne nárok, žalovaný poukazuje na to, že sa jedná o jednorazovú náhradu, pričom nárok na túto náhradu vznikol vznikom zákonného vecného bremena dňa 01.07.2009. Vzhľadom na to, že jednorazová náhrada za zriadenie vecného bremena je majetkovým právom, ktoré sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej lehote odo dňa 01.07.2009, vzniesol žalovaný námietku premlčania. Žalovaný ďalej poukázal na rozsudok Krajského súdu v P. sp. zn. 2Co/81/2015 zo dňa 29.06.2016 ako aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/17/2019 zo dňa 30.11.2020. S poukazom na uvedené je zrejmé, že žalobca ako nový vlastník nemá nový nárok na finančnú náhradu za už zo zákona vzniknuté vecné bremeno a nemá nárok ani na vydanie bezdôvodného obohatenia, nakoľko zo zákona vzniklo vecné bremeno. Navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správne potvrdiť a priznať mu voči žalobcovi trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

6. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadril žalobca. Žalobca poprel všetky skutkové tvrdenia žalovaného uvedené vo vyjadrení. Uviedol, že žalovaný tvrdí, že je všeobecne známe, t.j. že ide o tzv. notoriu, že existuje Park M. záhrada; s uvedeným sa nekriticky stotožnil aj súd prvej inštancie v bode 8 napadnutého rozhodnutia. Doposiaľ v konaní nebolo podľa žalobcu náležite ustálené, resp. preukázané, že existencia parku, M. záhrady, na sporných pozemkoch žalobcu, je notoriou tak, ako notoriu chápe CSP. Súd prvej inštancie procesne pochybil, nakoľko v zmysle ust. § 186 ods. 1 CSP na jedinom pojednávaní vo veci neoznámil, že existenciu tzv. M. záhrady považuje za notoriu, zároveň odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom, keď zamietol akékoľvek dokazovanie a v podstate celé dokazovanie nahradil vlastnou úvahou založenou na tzv. notoriu s tým, že žalobca sa o takomto skutkovom a právnom posúdení veci dozvedel na prvom a jedinom pojednávaní, na ktorom súd prvej inštancie vyhlásil napadnuté rozhodnutie, čo zakladá odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP. Žalobca ďalej namietal dôveryhodnosť internetovej stránky, na ktorú poukázal žalovaný vo svojom vyjadrení, nakoľko táto žiadnym spôsobom nepreukazuje existenciu Parku M. záhrady na pozemkoch žalobcu. Námietky žalovaného ohľadom novôt v odvolacom konaní zo strany žalobcu považuje za nedôvodné, nakoľko žalobca navrhoval vykonať tieto dôkazy už pred súdom prvej inštancie, no tieto neboli vykonané. Žalobca opakovane zdôrazňuje, že nie je splnený základný predpoklad na to, aby mohlo vzniknúť, v zmysle ust. § 4 zákona č. 66/2009 Z.z., v prospech žalovaného, právo zodpovedajúce vecnému bremenu tak, ako to upravuje ust. § 4 predmetného zákona. Ak by súd prvej inštancie nezamietol návrhy na vykonanie dokazovania zo strany žalobcu, v konaní by bolo riadne preukázané, že v roku 2008 došlo ku zmene funkčného využitia sporných pozemkov; oba sporné pozemky boli od roku 2008 funkčne definované ako obytná plocha rodinných domov, t.j. sporné pozemky boli od roku 2008 stavebnými pozemkami. Žalobca považuje za irelevantné tvrdenia žalovaného, že žalobca nerozlišuje medzi pojmi „chránený areál Holá Hora“ a „Park M. záhrada“. Táto skutočnosť podľa žalobcu nie je v prejednávanej veci nijako podstatná, lebo Park Komanova záhrada je súčasťou chráneného areálu Holá Hora, ktorý sa nachádza aj mimo pozemkov, ktoré tvoria M. záhradu. Vo vzťahu k chránenému areálu Holá Hora žalobca poukázal na skutočnosť, že predmetný areál prestal byť celistvým chráneným územím od 01.01.2007, keď ochranu územia zrušil Krajský úrad životného prostredia v P. Žalobca namietal, že žalovaný obmedzuje jeho vlastnícke právo, a to bez právneho dôvodu. Hoci sú od roku 2013 sporné pozemky súčasťou verejnej zelene, stále platí, že: „pokiaľ neexistuje upravené všeobecné užívanie verejného priestranstva, ktoré hoci aj len čiastočne zahŕňa pozemky patriace tretej osobe, má to za následok vznik bezdôvodného obohatenia na strane obce plnením bez právneho dôvodu, pretože aj keď existuje právny dôvod užívania verejného priestranstva, nejde o titul, podľa ktorého by obci vzniklo oprávnenie, aby také plnenie zo strany tretej osoby bolo poskytované bezplatne“ (viď rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Cdo 52/2009).

7. K vyjadreniu žalobcu sa opätovne vyjadril žalovaný. Žalovaný nesúhlasil s právnym názorom žalobcu, že súd prvej inštancie mal na pojednávaní oznámiť, že skutočnosť, že na sporných parcelách je park, bude považovať za notoriu. Zo samotným žalobcom citovaných publikácii Civilný sporový poriadok, C.H. Beck 2016 a Učebnice občianskeho práva procesného 1. Zväzok vyplýva, že notorieta je všeobecne známa skutočnosť určitému štatisticky významnému počtu osôb na určitom území alebo v inom vymedzení, pričom ide o skutočnosti, ktoré nie sú známe len niektorej komunite, napr. rybárom a pod. V

tomto prípade štatisticky významný počet obyvateľov mesta Prešov, teda vymedzeného územia, majú vedomosť o existencii tzv. M. záhrady a možno konštatovať, že takmer každý Prešovčan, či už starší ale aj mladší pozná toto miesto pod označením tzv. M. záhrada alebo skráteno tzv. Kolmanka. S poukazom na uvedené nesúhlasil žalovaný s názorom žalobcu, že túto skutočnosť bolo potrebné dokazovať a že súd prvej inštancie mal oznámiť sporovým stranám, že existenciu tzv. M. záhrady bude posudzovať ako notoriu a sporové strany sa mali k tomu vyjadriť. Takáto povinnosť súdu nevyplýva z platného CSP. Žalobca následne odvodzuje od posúdenia tejto notoriety skutočnosť, že súd prvej inštancie týmto založil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP. Odhliadnuc od toho, že žalobca až po uplynutí lehoty na podanie odvolania uviedol tento konkrétny dôvod, teda námietku neexistencie notoriety ako odvolací dôvod, čo je neprípustné rozširovanie odvolania po uplynutí odvolacej lehoty, tak žalovaný poukazuje na to, že takýto postup súdu prvej inštancie nezakladá odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP. Skutočnosť uvedená v čl. II vyjadrenia žalobcu zo dňa 31.01.2022 o tom, kedy došlo k zmene funkčného využitia sporných pozemkov (2008), že sporné parcely boli od 2008 do 2013 pozemkami funkčne určenými na výstavbu, teda stavebnými pozemkami, sú novoty v odvolacom konaní, nakoľko tieto tvrdenia nepredniesol žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie a preto na ne nemožno prihliadať. Rovnako tak tvrdenia o zmene územného plánu, územnoplánovacej informácii, VZN č. 168/2008 o zmene územného plánu a pod. na str. 5 vyjadrenia žalobcu zo dňa 31.01.2022. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie správne nepripojil súdny spis OS Prešov sp. zn. 19C/4/2015 sú všetky skutočnosti uvádzané v podanom odvolaní žalobcu týkajúce sa obsahuje tohto súdneho spisu a skutočnosti v ňom uvedených novotami v odvolacom konaní. Navyše žalovaný poukázal na to, že žalobcovi nič nebránilo už k podanej žalobe, resp. následne k duplike alebo kedykoľvek pred pojednávaním alebo aj na pojednávaní predložiť listiny, ktoré sa nachádzajú v súdnom spise OS Prešov sp. zn. 19C/4/2015. Tieto dôkazy mal žalobca k dispozícii už v čase pojednávania, nakoľko žalobcu právne zastupoval rovnaký advokát ako žalobcov v dovolacom konaní v spore na OS Prešov sp. zn. 19C/4/2015. Žalovaný opakovane poukázal na to, že nie je pravdivé a právne správne tvrdenie žalobcu, že park tzv. M. záhrada bol zriadený až rozhodnutím mestského zastupiteľstva v P. zo dňa 25.11.2013 a preto na neho nemožno aplikovať zákon č. 66/2009 Z. z. o vzniku zákonného vecného bremena, keďže práve naopak boli splnené podmienky podľa zákona č. 66/2009 Z. z. na vznik zákonného vecného bremena, ktoré v tomto prípade vzniklo zo zákona dňom účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.07.2009. S poukazom na uvedené dňom 01.07.2009 (dňom účinnosti citovaného zákona) vzniklo zo zákona v prospech žalovaného ako vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu, a to vo verejnom záujme k pozemku pod stavbou. Obsahom tohto práva zodpovedajúceho vecnému bremenu je držba a užívanie pozemku pod stavbou. Je zrejmé, že nejde o bezdôvodné obohatenie, nakoľko žalovaný, resp. jeho obyvatelia (verejnosť) užívajú parcely KN C č. XXXX/X a XXXX/X, k. ú. P., v súlade s právnym poriadkom a na základe právneho dôvodu (právneho titulu), ktorým je zákonné vecné bremeno podľa zákona č. 66/2009 Z. z., pričom je potrebné zdôrazniť, že pozemkové úpravy neboli do dnešného dňa skončené. S poukazom na uvedené žalobca nemôže žalovať o vydanie bezdôvodného obohatenia, nakoľko zo zákona č. 66/2009 Z. z. vzniklo zákonné vecné bremeno a teda existuje právny dôvod na užívanie stavby. Žalobca môže žalovať len o jednorazovú finančnú náhradu za zriadenie zákonného vecného bremena. Pokiaľ ide o finančnú náhradu za zriadenie vecného bremena, na ktorú by mal žalobca eventuálne nárok, žalovaný poukázal na to, že sa jedná o jednorazovú náhradu, pričom nárok na túto náhradu vznikol vznikom zákonného vecného bremena dňa 01.07.2009. Vzhľadom na to, že jednorazová náhrada za zriadenie vecného bremena je majetkovým právom, ktoré sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej lehote odo dňa 01.07.2009, vzniesol žalovaný námietku premlčania. S poukazom na uvedené je zrejmé, že žalobca ako nový vlastník nemá nový nárok na finančnú náhradu za už zo zákona vzniknuté vecné bremeno a nemá nárok ani na vydanie bezdôvodného obohatenia, nakoľko zo zákona vzniklo vecné bremeno.

8. K vyjadreniu žalovaného sa opätovne vyjadril žalobca. Podľa žalobcu bolo povinnosťou súdu prvej inštancie strany sporu oboznámiť so záverom, že existenciu parku na sporných nehnuteľnostiach považuje za notoriu a dať stranám sporu priestor, aby zaujali vlastné stanovisko, o to viac, že sa jedná o otázku, ktorá je pre spravodlivé a správne rozhodnutie tejto právnej veci relevantná. Oznámenie, že súd považuje nejakú skutočnosť za všeobecne známu, má významný dopad na vymedzenie okruhu toho, čo bude v konaní tvoriť predmet dokazovania. To, že súd niečo označí za notoriu neznamená, že s takým záverom strana sporu súhlasí; vyjadrenie stanoviska strany sporu je zásadné najmä v tých prípadoch, v ktorých má strana sporu k dispozícii dôkazy, ktoré presvedčenie súdu o tom, že nejaká skutočnosť je notoriou, oslabujú. Súd prvej inštancie však nedal žalobkyni priestor na preukázanie skutočností, ktorá bola spôsobilá oslabiť charakter notoriety, keďže návrhy na vykonanie dokazovania zamietol

vykonať. Vo vzťahu ku námietke žalovaného týkajúcej sa rozširovania odvolania žalobca uviedol, že tým, že súd prvej inštancie nenechal stranám sporu priestor na zaujatie stanoviska k záveru, podľa ktorého je existencia parku na sporných pozemkoch notorieta, neprípustne zúžil okruh sporných otázok, čoho priamym dôsledkom bolo to, že nevykonával sporovými stranami navrhované dôkazy, z ktorých by vyplynulo, že v rozhodnom období nebol na sporných pozemkoch park, ale stavebné parcely. Pokiaľ odvolací súd bude mať za to, že absencia priestoru na vyjadrenie strán sporu ku existencii parku na sporných pozemkoch ako notorieta nenaplnia odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP, má žalobca za to, že toto konanie súdu prvej inštancie priamo viedlo ku naplneniu odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. e) CSP, pretože tým, že súd prvej inštancie nedal sporovým stranám priestor na vyjadrenie, čo zásadne ovplyvnilo dokazovanie vo veci samej, nebolo možné v konaní pred súdom prvého stupňa účinne preukázať, že v rozhodnom období rokov 2008- 2013 boli sporné pozemky určené na výstavbu; uvedené by priamo vyplynulo z výpovede konateľa žalobcu a spisu Okresného súdu Prešov, sp. zn. 19C 4/2015. Žalobca sa tiež nestotožňuje s tvrdeniami žalovaného, že skutočnosti uvedené v čl. II vyjadrenia žalobcu zo dňa 31.01.2022 sú novotami v odvolacom konaní. V dôsledku toho, že žalobca v odvolaní namietal existenciu odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. e) CSP, je na mieste, že na preukázanie svojich tvrdení označil dôkazy, ktoré konaním súdu prvej inštancie neboli vykonané. Žalobca je toho názoru, že súd pochybí, ak zamietne návrh na vykonanie dôkazu, ktorý je spôsobilý priniesť ďalšie relevantné skutkové zistenia. Argumentácia žalovaného, podľa ktorej žalobca uvádza neprípustné novoty v odvolacom konaní nemôže obstáť, pretože žalobca preukázateľne navrhoval vykonať dokazovanie vykonaním výsluchu konateľa žalobcu, z ktorého výsluchu by vyplynula potreba vykonať dokazovanie pripojením spisu OS Prešov, sp. zn. 19C 4/2015. Vykonanie dokazovania pripojením spisu OS Prešov, sp. zn. 19C 4/2015 žiadal aj žalovaný.

9. O takto podanom odvolaní rozhodol Krajský súd v P. ako súd odvolací rozsudkom zo dňa 19.07.2022 č.k. 19Co 17/2022 - 125, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

10. Odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie postupoval správne, keď tzv. Kalmanovú záhradu posúdil ako oddychový park podľa zákona č. 287/1994 Zb. a uzavrel, že žalovanému vzniklo účinnosťou zákona č. 66/2009 Zb. zákonné vecné bremeno vo verejnom záujme k pozemku pod stavbou. Zdôraznil, že obsahom práva zodpovedajúceho vecnému bremenu je držba a užívanie pozemku pod stavbou, a teda na strane žalovaného nejde o bezdôvodné obohatenie. Odvolací súd neuznal námietku žalobcu, že bolo povinnosťou súdu prvej inštancie strany sporu oboznámiť so záverom, že existenciu parku na sporných nehnuteľnostiach považuje za tzv. notorieta a dať stranám sporu priestor, aby zaujali vlastné stanovisko o to viac, že sa jedná o otázku, ktorá je pre spravodlivé a správne rozhodnutie v tejto veci relevantná. Odvolací súd poukázal na ust. § 186 CSP, podľa ktorého súd rozhoduje len na základe skutočností, ktoré vyplynuli z dokazovania tak, že vymenúva tie skutočnosti, ktoré súd dokazovať nemusí a aj napriek tomu ich môže vziať za preukázané, pravdivé a existujúce. Táto možnosť súdu vyplýva aj z čl. 11 ods. 4 CSP, podľa ktorého súd pri rozhodovaní berie do úvahy len skutočnosti, ktoré vyšli najavo v tomto konaní, ak nejde o skutočnosti všeobecne známe alebo o skutočnosti ustanovené zákonom. Dokazovať teda netreba skutočnosti všeobecne známe (notoriety), skutočnosti súdu známe z jeho činnosti a niektoré právne predpisy. Odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a o veci aj správne rozhodol.

11. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca a vyvodzoval jeho prípustnosť z ust. § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Žalobca namietal porušenie práva na spravodlivý proces v dôsledku nedostatočného odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, procesný postup odvolacieho súdu, aj súdu prvej inštancie považoval za rozporný so základnými zásadami CSP. Žalobca argumentoval podstatou sporu spočívajúcou v posúdení, či na pozemkoch vo vlastníctve žalobcu vzniklo v prospech žalovaného zákonné vecné bremeno podľa zákona č. 66/2000 Zb., teda ku dňu účinnosti tohto zákona k 01.07.2009, keďže medzi stranami bolo sporné, či k uvedenému dňu existovala environmentálna stavba - M. záhrada ako súčasť chráneného areálu Holá hora. Žalobca v spore tvrdil, že environmentálna stavba ku dňu 01.07.2009 neexistovala, pretože najneskôr zmenou územného plánu v roku 2008 prestala existovať v dôsledku čoho je aplikácia zákona č. 66/2009 Zb. podľa jeho názoru vylúčená. Z toho dôvodu spornú vec bolo potrebné posúdiť podľa zákonných ustanovení o bezdôvodnom obohatení.

12. O takto podanom dovolaní zo strany žalobcu rozhodol Najvyšší súd SR uznesením z 19.02.2025 č.k. 9Cdo 14/2023 - 184, ktorým rozsudok Krajského súdu v P. z 19.07.2022 sp. zn. 19Co 17/2022 zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

13. Toto uznesenie dovolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 31.03.2025.

14. Odvolací súd v dôsledku uvedenej situácie opätovne preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle zásad vyjadrených v § 379 a nasledujúce zákona č. 160/2015 Zb. Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP, spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že nie sú dané podmienky pre potvrdenie, ani pre zmenu rozhodnutia, nakoľko toto bolo vydané na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu, navyiac je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, pričom táto nepreskúmateľnosť dosahuje intenzitu nesprávneho procesného postupu znemožňujúceho strane (v danom prípade žalobcovi), aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. Z obsahu spisu je zrejmé, že žalobca je od roku 2014 vlastníkom pozemkov zapísaných na LV č. XXXXX, kat. úz. P., parcely C KN XXXX/X - ostatná plocha vo výmere 3006 metrov² a parcely C KN XXXX/X - ostatná plocha vo výmere 3006 metrov².

16. Podľa súdu prvej inštancie je všeobecne známou skutočnosťou, že tieto pozemky, ktoré užíva žalovaný sa nachádzajú v M. záhrade, ktorá je mestským parkom nachádzajúcim sa v západnej časti mesta Prešov v časti P. M.. Spolu s príľahlou záhradnou časťou Ekocentra tvorí chránený areál s názvom B. hora.

XX. Skutkové a právne argumenty strán súd prvej inštancie posúdil tak, že M. záhrada predstavuje plochu verejnej a súkromnej zelene, v zmysle ustanovení Stavebného zákona je oddychovým parkom, a teda inžinierskou stavbou podľa § 43a ods. 3 písm. p) zákona č. 50/1976 Zb. Stavebného zákona a žalovanému vzniklo zákonné vecné bremeno vo verejnom záujme k pozemkom pod stavbou dňom účinnosti zákona č. 66/2009 Zb., ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.07.2009.

18. Podľa ustanovenia § 220 odsek 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

19. Úlohou súdov ako orgánov verejnej moci je poskytovať súdnu ochranu, a to predovšetkým tým, že konajú spôsobom, ktorý ustanovuje zákon. Povinnosť súdu odôvodniť svoje rozhodnutie však v žiadnom prípade nemožno označiť iba za formálnu požiadavku zákona. Táto povinnosť je úzko spojená so základnými právami účastníkov konania, ktoré sú chránené ústavou a medzinárodnými dokumentami o ľudských právach, ktorými je Slovenská republika viazaná. Povinnosť súdu poskytnúť dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (duty to give sufficient reasons for the decision) je podľa dlhodobu ustálenej judikatúry EŠLP súčasťou procesných záruk práva na spravodlivé súdne konanie, ktoré je zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru. „Záruky zakotvené v tomto ustanovení zahrňujú povinnosť súdu poskytnúť dostatočné odôvodnenie rozhodnutia (H. v. Belgicko, 1987). Odôvodnené rozhodnutie je pre účastníkov dôkazom, že ich vec bola skutočne prejednaná a tak prispieva k lepšej prijateľnosti rozhodnutia (Magnin v. Francúzsko, 2012).“ Právo na spravodlivé súdne konanie je podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky implikované aj v základnom práve na súdnu ochranu chránenom prostredníctvom čl. 46 odsek 1 Ústavy SR. Kým vo výroku rozsudku súd vyslovuje, ako rozhodol, z odôvodnenia musí vyplynúť, prečo tak rozhodol.

20. Odôvodnenie je teda tou časťou písomného vyhotovenia rozsudku, v ktorej súd vysvetľuje, akým spôsobom a z akých dôvodov dospel ku konkrétnemu rozhodnutiu, ktoré skutkové tvrdenia sporových strán boli preukázané, ktoré ich argumenty považoval za relevantné a ako vec právne posúdil. Právo na odôvodnenie rozhodnutia tak korešponduje právu strany uvádzať tvrdenia a prednášať argumenty,

na ktoré má dostať riadnu odpoveď. Riadne a úplné odôvodnenie rozsudku je aj zárukou toho, že výkon súdnictva nie je arbitráry a je aj predpokladom verejnej kontroly výkonu spravodlivosti. Preto zákon ustanovuje konkrétne vecné a obsahové požiadavky na obsah odôvodnenia rozsudku tak, aby z neho bola zrejmá vecná opodstatnenosť výroku rozsudku, ako aj zákonnosť a spravodlivosť samotného rozhodnutia i jemu predchádzajúceho konania. Dostatočné odôvodnenie je nevyhnutné aj z pohľadu práva neúspešnej strany namietat' konkrétne skutkové alebo právne závery súdu pri uplatňovaní prípadných opravných prostriedkov.

21. Odôvodnenie rozsudku nemá byť sumarizáciou celého obsahu súdneho spisu alebo všetkých písomných podaní sporových strán. Náročnou úlohou sudcu je skoncetrovať do odôvodnenia rozsudku vždy iba podstatný obsah tých procesných úkonov a prednesov sporových strán, ktoré sú relevantné pre konanie a rozhodnutie. To platí rovnako aj pre vykonané dôkazné prostriedky. Nevyhnutné je vyhnúť sa tomu, aby text odôvodnenia bol popisný a formálny, ale aby naopak obsahoval jasné a logické argumenty, ktoré sú konzistentné a navzájom si neodporujú.

22. Ďalšou kvalitatívnou vlastnosťou rozsudku je jeho preskúmateľnosť. Požiadavka preskúmateľnosti rozhodnutia je úzko spojená s už spomínanými garanciami práva na spravodlivé súdne konanie, konkrétne s povinnosťou súdu poskytnúť dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Z recentnej judikatúry ústavného súdu je možné vyvodit' záver, že ak odôvodnenie rozhodnutia neposkytuje odpoveď na podstatné argumenty strán a tak porušuje požiadavky čl. 6 ods. 1 Dohovoru, resp. čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ide o nesprávny procesný postup súdu porušujúci právo na spravodlivý proces (pozri IV. ÚS 314/2020, IV. ÚS 80/2021 a II. ÚS 120/2020).

23. Z judikatúry ESLP je možné vyvodit' limity povinnosti súdu odôvodniť súdne rozhodnutie a tomu korešpondujúceho práva na odôvodnenie rozhodnutia. Toto právo nie je absolútne, to znamená, že súdny orgán nie je povinný dať podrobnú odpoveď na každý argument strany (pozri rozsudok Van Hurk v. Holandsko z 19.4.1994, podobne rozsudok Garcia Ruiz v. Španielsko z 21.1.1999 a rozsudok Perez v. Francúzsko z 12.2.1994). Rozsah povinnosti odôvodniť rozhodnutie sa môže líšiť podľa povahy rozhodnutia a je možné ju posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument účastníka konania, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (pozri rozsudok Ruiz Torija v. Španielsko z 9.12.1994, rozsudok Hiro Balani v. Španielsko z 9.12.1994, rozsudok Georgiadis v. Grécko z 29.5.1997). Na druhej strane ESLP zdôrazňuje, že naplnenie požiadaviek práva na spravodlivý proces vyžaduje, aby súd preskúmal podstatné argumenty účastníka konania (pozri rozsudok Buzescu v. Rumunsko z 24.5.2005, rozsudok Donadze v. Gruzínsko zo 7.3.2006) a osobitne argumenty, ktoré sa týkajú práv a slobôd zaručených v Dohovore a v jeho protokoloch. Povinnosťou súdu je vždy sa vyrovnat' s rozhodujúcimi argumentmi sporových strán, ktoré môžu mať vplyv na rozhodnutie. To znamená, že z odôvodnenia sa má strana dozvedieť o dôvodoch prijatia či odmietnutia svojho argumentu. Samotné konštatovanie, že uplatnený argument je irelevantný, nezodpovedá požiadavke riadneho odôvodnenia.

24. Je zrejmé, že žalobca v odvolaní namietal nesprávnosť skutkových zistení súdom prvej inštancie a nesprávne právne posúdenie veci s poukazom na záver o všeobecne známej skutočnosti, ktorou mal byť právny stav M. záhrady v P.. Touto námietkou žalobcu sa súd prvej inštancie vysporiadal so záverom, že existenciu parku na sporných nehnuteľnostiach považoval za tzv. notoriu. V tejto súvislosti súd prvej inštancie vychádzal zo skutočnosti, že predmetné pozemky vo vlastníctve žalobcu sa nachádzajú v M. záhrade, ktorá je mestským parkom nachádzajúcim sa v západnej časti mesta Prešov v časti Pod Kalváriou a za nespornú skutočnosť označil, že žalobca je od roku 2014 vlastníkom pozemkov, ktoré sa nachádzajú v priestoroch spomínanej Kolmanovi záhrady v P..

25. Odvolací súd vzhľadom na závery prijaté dovolacím súdom v spomínanom uznesení vydanom v konaní sp. zn. 9Cdo 14/2023 konštatuje, že hoci lokalizácia pozemkov v M. záhrade, ktorá je mestským parkom, ako skutková otázka v zásade nie je vylúčená zo skutočnosti všeobecne známych (notoriety), keďže môže byť regionálne známa pomerne širokému okruhu ľudí, za notoriu však nemožno považovať právne posúdenie stavby, navyše špecifického druhu stavby, ktorú osobitný právny predpis kategorizuje ako verejnú zeleň v súvislosti s majetkoprávnym usporiadaním pozemkov pod takýmito stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu do vlastníctva obce (zákon č. 66/2009 Zb.).

26. Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. V odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie posúdenie správnosti skutkového základu, vyhodnotením vykonaného dokazovania založeného na prostriedkoch procesného útoku a procesnej obrany (§ 149 až § 151 CSP), ktoré by umožňovalo aplikáciu relevantnej právnej normy, absentuje.

27. Rovnako tak chýba aj posúdenie správnosti interpretácie (výkladu) právnej normy na takto zistený skutkový stav. Súd prvej inštancie tieto námietky považoval za nedôvodné, ich podstatu dostatočným spôsobom nevysvetlil, aj keď žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie namietal existenciu stavby na predmetných pozemkoch, ako aj aplikáciu už spomínaného zákona č. 66/2009 Zb.

28. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie tiež nie je zrejmé ako sa vypořiadal s námietkou žalobcu ohľadom nevykonania konkrétnych navrhnutých dôkazov potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností.

29. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti použil iba všeobecnú formuláciu s odôvodnením, že z obsahu predložených listinných dôkazov, je možné objektívne zistiť skutkový stav s dôrazom na zásadu hospodárnosti civilného procesu tak, aby vo veci mohlo byť rozhodnuté spravidla na jedinom pojednávaní.

30. Ak súd nevykonala dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, pričom tieto boli riadne navrhnuté stranami sporu, zakladá sa tým odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP. Ak dôvody pre nevyhovenie dôkaznému návrhu strany sporu neboli zistené, súd postupuje v rozpore s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ktoré garantujú pre strany sporu ústavné právo na spravodlivý proces, keďže dôkazná vada takmer vždy založí nielen nepreskúmateľnosť vydaného rozhodnutia pre nedostatok dôvodov, ale súčasne tiež jeho protiústavnosť, na čo poukázal aj dovolací súd v rozhodnutí, ktoré bolo vydané v tomto konaní. Podľa dovolacieho súdu nevyhovenie dôkaznému návrhu strany sporu možno odôvodniť len tromi dôvodmi. Prvým je argument, podľa ktorého tvrdená skutočnosť, ktorú má navrhovaný dôkaz overiť alebo vyvrátiť, je bez relevantnej súvislosti s predmetom konania, ďalším je argument, podľa ktorého dôkaz neoverí / nevyvráti tvrdenú skutočnosť, čiže vo väzbe na toto tvrdenie nedisponuje vypovedacou potenciou, napokon môže ísť o nadbytočnosť dôkazu, teda argument, podľa ktorého určité tvrdenie, ku ktorému overeniu alebo vyvráteniu je dôkaz navrhovaný, bolo už doterajším konaním bez dôvodných pochybností overené alebo vyvrátené.

31. Povinnosťou súdu prvej inštancie tak bolo vypořiadat sa v odôvodnení rozhodnutia s takto prezentovanými podstatnými tvrdeniami žalobcu. Poukazujúc na všetky uvádzané okolnosti odvolací súd konštatuje, že rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo vydané na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu, je nepreskúmateľné pre nevyrovnanie sa s podstatnými námietkami uplatňovanými žalobcom v tomto konaní, preto postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, tak ako to určuje § 391 ods. 1 CSP. Súd prvej inštancie v ďalšom konaní preto opätovne rozhodne o požadovanom nároku zo strany žalobcu. Tak ako akcentoval dovolací súd, súd prvej inštancie zohľadní, že za notoriu nemožno považovať právne posúdenie stavby, navyše špecifického druhu stavby, ktorú osobitný právny predpis kategorizuje ako verejnú zeleň v súvislosti s majetkoprávnym usporiadaním pozemkov pod takýmito stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu do vlastníctva obce (zákon č. 66/2009 Zb.). Javí sa pritom, že pre správne právne posúdenie uplatneného nároku nie je najpodstatnejšie to, či verejná zeleň na sporných parcelách je alebo nie je súčasne verejnoprospešnou stavbou, resp. či takouto stavbou bola ku dňu nadobudnutia účinnosti zákona č. 66/2009 Zb., keďže podľa § 1 ods. 2 označeného zákona sa tento právny predpis vzťahuje aj na usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom, na ktorých je umiestnená verejná zeleň, teda zeleň slúžiaca potrebám verejnosti, pokiaľ prešla do vlastníctva obce podľa osobitného predpisu. Súd prvej inštancie sa teda po doplnení dokazovania, ktoré strany sporu navrhli, dôsledne vypořiadá s tým, či pre právne posúdenie vzájomných vzťahov medzi stranami sporu je možné aplikovať ustanovenia zákona č. 66/2009 Zb. alebo bude opodstatnená argumentácia žalobcu, ktorý od žalovaného žiada vydať plnenie titulom bezdôvodného obohatenia podľa § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka.

32. Súd prvej inštancie vo veci rozhodne tak, aby štruktúra odôvodnenia rozhodnutia zodpovedala kritériám vyplývajúcim z ust. § 220 ods. 2 CSP. Je potrebné zdôrazniť, že vydaním nepreskúmateľného rozhodnutia sa strane odníma možnosť v odvolacom konaní riadne brániť svoje práva a oprávnené

záujmy, nakoľko je problematické zaujímať stanoviská k nezrozumiteľnému alebo nedostatočne zdôvodnenému rozhodnutiu.

33. V ďalšom konaní o veci sa rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP) a trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).